

Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ оқу-әдістемелік кешені

Бағыты: Құқықтану

Шифрі: 5В030100

Пән: Адвокатура және адвокаттық қызмет

Семинар сабақтарының мазмұны

1-ші тақырып. Адвокатура курсының ұғымы, пәні және міндеттері.

1. Білікті заң көмегін алу – Қазақстан Республикасындағы әрбір адам мен азаматтың конституциялық құқығы.

2. Адвокатура туралы ұғым және оның алдына қойған мақсаттары.

3. Адвокатураның ұйымдастырылуының негізі мен принциптері.

4. Адвокаттар көрсететін білікті заң көмегінің түрлері.

5. Адвокаттық қызметті реттейтін заңнама.

2-ші тақырып. Қазақстандағы адвокатураның пайда болуы және дамуының негізгі кезеңдері

1. 1917 жылға дейін Қазақстанда адвокатураның қалыптасуы мен дамуы:

а) Адвокатураны ұйымдастыру принциптері;

б) Адвокатураға қабылдау тәртібі;

в) Анттық және жеке сенімділерінің құқықтары мен міндеттері.

2. XIX ғасырдың аяғы және XX ғасырдың басындағы Қазақстандағы қорғау институтының ерекшелігі.

3. Кеңес заманындағы Қазақстанда адвокатураның даму кезеңдері.

4. Адвокатураның қазіргі замандағы даму мәселелері.

5. 1997 жылғы 5 желтоқсандағы «Адвокаттық қызмет туралы»

Қазақстан Республикасының заңының (өзгерістер және толықтырулармен) адвокатураны дамытудағы орны мен маңызы. Қазақстан Республикасының 2010 жылдан 2020 жылға дейінгі кезеңге арналған құқықтық саясат тұжырымдамасы адвокатура туралы.

3-ші тақырып. Адвокаттар алқасы мүшелерінің құқықтық мәртебесі

1. Қазақстан Республикасындағы адвокат. Адвокаттық қызметпен айналысуға лицензия және оның күші. Адвокаттың құқықтары мен міндеттері.

2. Адвокаттар алқасына мүшелікке қабылдау мен оны тоқтату тәртібі.

3. Адвокаттар алқасы мүшелерінің құқықтары мен міндеттері.

4. Адвокаттар алқасы мүшелерінің еңбекақы төлемін реттеу.

5. Адвокаттарды және тағылымдамадан өтушілерді, адвокаттарды көтермелеу және оларға тәртіптік жаза қолдану шаралары.

6. Адвокаттың кәсіби әдептілігі

7. Адвокаттың іс жүргізуге қатысушылармен, оның ішінде көмек сұраушымен, сотпен және әріптестерімен қарым-қатынас әдептілігі.

8. Адвокаттың құқықтық мәдениеті, оның кәсіптік біліктілігінің деңгейін көтеру міндеті.

4-ші тақырып. Қазақстан Республикасында адвокатура қызметінің құқықтық негізі

1. Адвокаттар алқасы және оны құру тәртібі. Адвокаттар алқасының мақсаттары. Адвокаттар алқасының заңдық мәртебесі. Адвокаттар алқасының мүлігі.

2. Адвокаттар алқасының органдары:

а) Адвокаттар алқасы мүшелерінің жалпы жиналысы (конференциясы).

б) Адвокаттар алқасының төралқасы.

в) Адвокаттар алқасының тексеру комиссиясы.

3. Заң консультациялары мен адвокаттық кеңселер. Адвокаттың заңды тұлға тіркемей-ақ жеке дара істеуі.

4. Есеп шешу.

5-ші тақырып. Адвокаттардың құқықтық жағдайы. Адвокаттық қызметті лицензиялау тәртібі

1. Қазақстан Республикасының Адвокаттар одағы қызметінің негіздері және құқықтық мәртебесі.

2. Қазақстан Республикасы Адвокаттар одағының органдары және олардың өкілеттіктері.

3. Адвокаттардың халықаралық одағы (достастығы).

4. АХО(Д)-тың басшы органдары, құрылу тәртібі және оның құзыреті

6-шы тақырып. Адвокаттар алқасының ұйымдастырушылық-құқықтық мәртебесі, оның органдары.

1. Адвокаттар алқасының заңдық мәртебесі.

2. Адвокаттар алқасының жарғысы.

3. Адвокаттар алқасының мүлігі.

4. Адвокаттар алқасының жұмысын тоқтату.

5. Адвокаттар алқасын қайта құру.

6. Адвокаттар алқасын тарату тәртібі.

7. Адвокаттар алқасының органдары.

8. Адвокаттар алқасы мүшелерінің жалпы жиналысы және оның өкілеттігі.

9. Адвокаттар алқасының төралқасын сайлау тәртібі және оның өкілеттігі.

10. Адвокаттар алқасы төралқасының төрағасы және оның өкілеттігі.

11. Адвокаттар алқасының тексеру комиссиясы бақылау органы.

7-ші тақырып. Заң консультациясы, адвокаттық контора; адвокаттық кеңсе

1. Заң көмегін көрсетуді ұйымдастыру.
2. Заң консультациясы.
3. Адвокаттық кеңсе.
4. Адвокаттың заңды тұлға тіркемей-ақ жеке дара істеуі.
5. Заң консультациясының меңгерушісінің өкілеттігі.
6. Адвокаттар алқасы мүшелерінің еңбегін реттеу.

8-ші тақырып. Заңды және жеке тұлғаларға адвокаттарды құқықтық көмегі.

1. Адвокат пен заң көмегі туралы өтініш жасаған тұлға арасындағы келісім.
2. Адвокаттар алқасының мемлекеттік органдармен қарым-қатынасы.
3. Адвокаттың азаматтық-құқықтық және қылмыстық жауапкершілігі.
4. Азаматтардың сотқа баруы және сотта өкілеттік білдіру мәселесі.

9 тақырып: Адвокаттың кәсіби этикасы.

1. Адвокаттың кәсіби әдеп тәртібі.
2. Адвокаттың іске қатысушылармен қарым-қатынас жасау әдептілігі.
3. Сезіктің, айыпталушы мен сотталушының адвокаттың (қорғаушының) көмегін пайдалану құқығының конституциялық кепілдіктері.

10 тақырып: Адвокаттың ораторлық өнерінің негіздері.

1. Адвокаттың соттық сөйлеуі.
2. Адвокаттың сот мәжілісінде сөйлеу манері
3. Плеваканың шешендік сөздері

11 тақырып: Қылмыстық сот өндірісіндегі адвокаттың қатысуы.

1. Адвокаттың қылмыстық іс жүргізуге қатысуы заң көмегінің бір түрі ретінде. Қылмыстық іске қорғаушының міндетті түрде қатысуы.
2. Адвокаттың іс бойынша қорғаушы ретінде іс жүргізуге қатысудан шеттету.
3. Қорғаушыны қылмыстық іске шақыру, тағайындау және ауыстыру.
4. Қорғаушының процессуалдық жағдайы, оның құқықтары мен міндеттері.
5. Адвокаттың әкімшілік құқық бұзушылық істер бойынша заң көмегін көрсетуі
6. Есеп шешу.

12 тақырып: Адвокаттың азаматтық сот өндірісіне қатысуы.

1. Азаматтардың сотқа шағымдану құқығы мен сотта өкілеттік білдіру.
2. Адвокаттың азаматтық істі жүргізуге тапсырма алуының негізгі шарттары.
3. Азаматтық іс бойынша сенімді-адвокаттың құқықтары. Адвокаттың іс жүргізудегі дербестігі.
4. Адвокаттың істі сотта қарауға қатысуы.

5. Адвокаттың заңды күшіне енген сот үкімдері мен қаулыларын қадағалау тәртібімен қайта қарауға қатысуы.

6. Есеп шешу.

13 тақырып: Басқа да юрисдикиялық өндірістерге адвокаттың қатысуы

1. Жеке тұлғаларға заңды көмек көрсету
2. Заңды тұлғаларға заңи құқық кеңесін беру
3. Азаматтардың басқа да құқықтары мен бостандықтарын қорғау
4. Заң көмегін көрсетуді ұйымдастыру.
5. Заң консультациясы.
6. Адвокаттық кеңсе.

14 тақырып: Адвокаттық қызметтің психологиясы

1. Адвокаттық қызметке кедергі келтіру.
2. Адвокаттық құпияны сақтау міндеттемесі.
3. Клиенттерімен психологиялық қарым қатынас

15 тақырып: Адвокаттық қызметтің тактикалық аспектілері

1. Адвокаттың қылмыс жасағандығы туралы күдік келтірілген адамды ұстау барысына қатысуы.

2. Адвокаттың айып тағылғанға дейін қамауда ұстау түріндегі бұлтартпау шарасын қолдану барысына қатысуы.

3. Адвокаттың айып тағу барысына қатысуы.

4. Қылмыстық іске қорғаушының міндетті түрде қатысуының негіздері.

ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ

Нормативтік құқықтық актілер

Негізгілері:

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы. Алматы: Қазақстан, 1998. 96 б. (1998 жылғы 7 қазанындағы және 2007 жылғы 21 мамырдағы № 254-III ҚРЗ «Қазақстан Республикасының Конституциясына өзгертулер мен толықтыруларды енгізу туралы» Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес).

2. Қазақстан Республикасының 2010 жылдан 2020 жылға дейінгі кезеңге арналған құқықтық саясат тұжырымдамасы. – Астана: Ақорда, 24 тамыз 2009 жыл. №858.

3. 2014 жылғы 4 шілде Қазақстан Республикасының Қылмыстық іс жүргізу кодексі.

4. 1999 жылғы 13 шілдедегі №411-І Қазақстан Республикасының Азаматтық іс жүргізу кодексі.

5. 1994 жылғы 27 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (Жалпы бөлім).

6. 1999 жылғы 1 шілдедегі №409-І Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (Ерекше бөлім).

7. 1997 жылғы 5 желтоқсандағы № 195-1 «Адвокаттық қызмет туралы» Қазақстан Республикасының Заңы.

8. «Адвокаттық қызмет туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 20-бабы 3-тармағының Қазақстан Республикасының Конституциясына сәйкестілігі туралы»

Қазақстан Республикасы Конституциялық Кеңесінің 1999 жылғы 2 шілде № 12/2 Қаулысы.

9. 2002 жылғы 15 тамыздағы № 19 «Сот үкімі туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының нормативтік Қаулысы.

10. 2003 жылғы 11 шілдедегі № 5 «Сот шешімі туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының нормативтік Қаулысы.

11. «Республикалық бюджет қаражаты есебінен адвокаттар көрсететін заң көмегіне ақы төлеу және қорғау мен өкілдік етуге байланысты шығыстарды өтеудің ережелері туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 1999 жылғы 26 тамыздағы №1247 Қаулысы.

12. «Адвокаттық не нотариаттық қызметпен айналысу құқығына үміткер адамдардың аттестациядан өту ережесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2001 жылғы 25 қыркүйектегі №1235 Қаулысы.

13. «Адвокаттық және нотариаттық қызмет түрлерін лицензиялау ережесін және оларға қойылатын біліктілік талаптарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2007 жылғы 2 маусымдағы №454 Қаулысы.

14. Пакт ООН «Основные положения о роли адвокатов» // Международный адвокат. 1992. №4.

15. Положение о народном суде Киргизской Автономной Социалистической Республики, утвержденный Декретом ЦИК 8.04.1921 г.

16. Сборник законодателя и нормативных актов, регулирующих деятельность адвокатов. – Алматы, 1981.

Ұсынылатын оқулықтар және арнайы ғылыми әдебиеттер:

А) Негізгі әдебиеттер:

1. Адвокат: навыки профессионального мастерства/ Под ред. Л.А. Воскобитовой, И.Н. Лукьяновой. – М.: Издательство Волтерс Клувер, 2010. – 592 с.

2. Адвокатура в России: учебник/А.Н. Чашин.- М.: Издательство «Дело и Сервис», 2011. – 432 с.

3. Адвокатская деятельность: Учебно-практическое пособие / Под общ. ред. к.ю.н. В.Н. Буробина. – М.: Изд-во МНЭ-Пу, 2010. – 536 с.

4. Адвокат в уголовном процессе / Под ред. проф. П.А. Лупинской. –М.: Новый юрист, 2010

5. Адвокатура в Российской Федерации. – М.: СГУ, 2008.

6. Ағыбаев А.Н., Алауханов Е.О. Алдын ала тергеудің аяқталуы. Алматы, Жеті Жарғы, 2011. -136 б.

7. Абдиқанов Н. Производство в суде первой инстанции по уголовно-процессуальному праву Республики Казахстан. Учебное пособие. – Алматы: Издательство «Норма-К», 2011. – 240 с.

8. Алауханов Е.О., Садықов А.Ж. Адвокат - қорғаушының сезіктіге, айыпталушыға және сотталушыға білікті заң көмегің көрсетуі. Монография. – Алматы: ТОП, 2012

9. Алауханов Е.О., Садықов А.Ж. Право подозреваемого (обвиняемого) и подсудимого на профессиональную юридическую защиту. Монография. – Алматы: ТОП, 2010

10. Арсентьев О.В. Адвокатура. Адвокат в уголовном и гражданском процессах. Нотариат в РК. – Костанай, 2008.

11. Балабиев Қ., Үтенов Ж. Қазақстан Республикасының адвокатурасы: Оқу-әдістемелік құрал. - Алматы, 2009.

12. Барщевский М.Ю. Организация и деятельность адвокатуры в России: Научно-практическое пособие. – М., 2009.

13. Бернам У., Решетникова И.В., Прошляков А.Д. Судебная адвокатура. – Екатеринбург, 2008.

14. Гаврилов С.Н. Адвокат в уголовном процессе. – М., 2010

15. Головкин Л.В. Экспертное заключение на проект Закона РК «О внесении изменений и дополнений в некоторые законодательные акты Республики Казахстан по вопросам оперативно-розыскной деятельности» // Актуальные проблемы совершенствования прокурорского надзора, предварительного расследования по уголовным делам и уголовно-исполнительного законодательства в свете конституционных преобразований в Казахстане: материалы международной науч.-практич., конференций. Астана, 18-19 октября 2007 г. ТОО «Фирма Киік», 2010. С.278-290.

16. Глисков А.А. Адвокатская деятельность и адвокатура в вопросах и ответах (пособие для граждан) / А.А. Глисков, А.Г. Глисков, А.И. Забейворота; под ред. С.Н. Бабурина. – Ростов н/Д: Феникс, 2009. – 797 с.

17. Джансараева Р.Е. Некоторые аспекты концептуальных положений уголовной политики Республики Казахстан в современных условиях // Концепция правовой политики РК на 2010–2020 годы и перспективы развития судебной системы: Сборник материалов круглого стола. - Астана, 2011. - С.194-199.

18. Жалыбин С.М. Правовое положение адвоката в уголовном судопроизводстве. – Алматы, 2010.

19. Жамиева Р.М., Каиржанов Е.И. Тактика адвокатской защиты по уголовным делам: Учебное пособие. - Алматы: Өркениет, 2009 г. – 228 с.

20. Қайыржанов Е.І., Жәміев Р. Қылмыстық істер бойынша адвокаттың қорғау тәсілдері // Заң. – 2011. - №1.

21. Лубшев Ю.Ф. Адвокатура в России: Учебник. – М.: ООО «Профобразование», 2011. - 832 с.;

22. Мамаи К.А. Проблемы усиления гарантий прав участников уголовного процесса: материалы международной научно-практич. конференций. - Алматы, 2009.

23. Мейірбекова Г.Б. Қазақстан Республикасындағы адвокатура және адвокаттық қызмет.- Алматы, 2010. – 184 б.

24. Сарсенбаев Т.Е. Обеспечение прав потерпевшего в досудебном производстве // Обеспечение конституционных прав граждан в досудебных стадиях уголовного процесса. - Алматы, 2011. - С.255-262.

25. Тыныбеков С. Адвокатура и адвокатская деятельность Республике Казахстан: Учебник. – Алматы: Данекер, 2013.

26. Тыныбеков С.Т. Организация и деятельность адвокатуры (вопросы и ответы). – Алматы: Дәнекер, 2010.

Б) Диссертациялар:

1. Шагимуратов А.Я. Использование адвокатами средств защиты в стадии предварительного следствия: Автореф. дисс. ... канд.юрид.наук. – Ташкент, 1989.

2. Жамиева Р.М. Тактика профессиональной защиты по уголовным делам: Дисс. ... канд.юрид.наук. – Алматы, 1999.

3. Жалыбин С.М. Теоретические и методологические проблемы обеспечения прав человека при уголовном преследовании: Дисс. на соиск. д.ю.н. – Алматы, 2003.

4. Тугел А.К. Участие адвоката-защитника в процессуальном доказывании по уголовным делам: Дисс. ... канд.юрид.наук: 12.00.09. – Алматы, 2008. – 25 с.

5. Сериев Б.А. Еңбек заңдарының бұзылуына байланысты қылмыстық іс жүргізуге жәбірленушінің өкілі ретінде адвокаттың қатысуы: Заң ғыл.канд. ... дисс.: 12.00.09. – Алматы, 2008. – 24 б.

6. Меркушева Ж.П. Тактика действий защитника на предварительном следствии: Автореф. дисс. канд. юрид. наук. 12.00.09. – Алматы, 2009. – 25 с.

7. Шайкенова С.Т. Проблемы суда с участием присяжных заседателей в Республике Казахстан: теория и практика: Автореф. дисс. ...док. юрид. наук. 12.00.09. – Алматы, 2010. - 44 с.

8. Садыков А.Ж. Адвокат – қорғаушының сезіктіге, айыпталушыға және сотталушыға білікті заң көмегін көрсетуі. Заң ғыл. канд. ...дисс. автореф. 12.00.09. – Алматы, 2010 ж. 29 б.;

9. Шарипова А.Б. Равноправие сторон как условие реализации принципа состязательности в уголовном процессе Республики Казахстан: Автореф. дисс. ...канд.юрид.наук: 12.00.09. – Алматы, 2009. – 24 с.

В) Қосымша әдебиеттер:

1. Адам құқықтары туралы Жалпы Декларация (1948 жылғы 10 желтоқсандағы БҰҰ Бас Ассамблеясының 217 А Қарарымен қабылданған).

2. Адвокаттар ролі туралы негізгі ереже (Нью-Йоркте 1990 жылғы тамызда қылмысты ескерту жөніндегі БҰҰ сегізінші Конгресінде қабылданған).

3. Еуропалық қоғамдастық адвокаттарына арналған тәртіптердің жалпы кодексі / Адвокат. 1995. №10.

Г) Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының нормативтік қаулылары:

1. «Қазақстан Республикасында сот билігі туралы заңнаманы қолданудың кейбір мәселелері туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 1998 жылғы 14 мамырдағы №1 нормативтік Қаулысы.

2. «Сот тәжірибесінде азаматтардың және заңды тұлғалардың ар-намысы мен абыройын және іскерлік беделдігін қорғау жөніндегі заңнаманы қолдану туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 1992 жылғы 18 желтоқсанындағы №6 нормативтік Қаулысы.

3. «Тұтынушылар құқығын қорғау туралы заңнаманы соттардың қолдану тәжірибесі туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 1996 жылғы 25 шілдедегі №7 нормативтік Қаулысы.

4. «Бас бостандығынан айыру жазасын тағайындаудың кейбір мәселелері туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2001 жылғы 19 қазандағы №15 нормативтік Қаулысы.

5. «Адамның өмірі мен денсаулығына қарсы кейбір қылмыстарды саралау туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2007 жылғы 11 мамырдағы №1 нормативтік Қаулысы.

6. «Қорғану құқығын реттейтін қылмыстық іс жүргізу заңнамасын қолдану тәжірибесі туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2002 жылғы 6 желтоқсанындағы №26 нормативтік Қаулысы.

7. «Азаматтық талапты қылмыстық процесте қарау туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2005 жылғы 20 маусымдағы №1 нормативтік Қаулысы.

8. «Соттардың қылмыстық істерді қосымша тергеу жүргізу үшін қайтару туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2001 жылғы 13 желтоқсанындағы №19 нормативтік Қаулысы.

9. «Сот үкімі туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2002 жылғы 15 тамыздағы №19 нормативтік Қаулысы.

10. «Соттардың авторлық құқық және сабақтас құқықтарды қорғау жөніндегі кейбір заңнаманың нормаларын қолдану туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2007 жылғы 25 желтоқсанындағы №11 нормативтік Қаулысы.